

Ziekte, hoge sterfte en milieuvervuiling: schokkend nieuw onderzoek Schotse zalmkweek *CIWF vraagt om halt op groei Schotse zalmindustrie*

Zalm op Schotse kwekerij met beschadigingen aan vinnen, neus en bek en weggegeten huid.

Misvormingen, parasieten en extreem hoge sterfte: zalmen in Schotse kwekerijen kampen met ernstige welzijnsproblemen. Dit blijkt uit nieuw onderzoek dat Compassion in World Farming (CIWF) vandaag publiceert, gesteund door NGO's in 30 landen. De schokkende beelden zijn gemaakt bij de vijf grootste zalmproducenten in Schotland¹ en tonen blinde zalmen, open wonden, dode dieren die drijven in smerig water en milieuvervuiling door uitspoelen van afval en chemicaliën. CIWF roept de Schotse overheid op een halt te zetten op de groei van de zalmindustrie, die naar verwachting 100% zal groeien voor 2030. Schotland is de op twee na grootste zalmproducent in de wereld met zo'n 165.000 ton (circa 38 miljoen dieren) per jaar en het exporteert naar meer dan 50 landen over de hele wereld, waaronder ruim 1000 ton naar Nederland².

Geert Laugs, directeur CIWF Nederland: "Zalmen die een oog missen of stukken uit hun lichaam, waarvan de huid weggegeten wordt door zeeluzen... De beelden gaan door merg en been. Zalmen zijn intelligente dieren, met gevoel en emoties, zo moeten we hen ook behandelen. De Schotse overheid moet zo snel mogelijk deze ernstige problemen aanpakken en nu direct een stop zetten op uitbreiding van deze industrie. We moeten uiteindelijk toe naar een einde aan deze industrie: wilde, migrerende dieren in kooien opsluiten en de oceanen verder leegvissen om hen te voeren met wilde vis is pure waanzin en heeft geen plek in een duurzaam voedselsysteem."

Grootste onderzoek ooit naar welzijn in de Schotse zalmindustrie

Onderzoekers van CIWF inspecteerden 22 kwekerijen en filmde onderwater op 6 bedrijven van de 5 grootste producenten die samen 96% van alle Schotse zalm produceren. Hiermee is dit het grootste onderzoek ooit naar dierenwelzijn in de Schotse zalmindustrie.

Zalmen zijn van nature trekdieren en leggen in hun leven duizenden kilometers af. In de kwekerijen zwemmen ze dicht op elkaar in onderwater kooien tot wel 2 jaar lang doelloos rondjes. De omstandigheden zijn zo slecht dat soms wel een kwart van de dieren de slachtleeftijd niet haalt.

Op verschillende kwekerijen werden misvormingen en ernstige infecties met zeeluizen geconstateerd. Deze veroorzaken extreem leed: de luizen eten letterlijk de huid van de zalmen op. Zeeluizen kunnen ook buiten de kwekerijen terecht komen en wilde zalmen infecteren.

Ook miljoenen poetsvisjes, die als functie hebben zeeluizen op te eten, lijden aan vrijwel dezelfde ernstige welzijnsproblemen in de overvolle kooien. Cijfers over het gebruik en de sterfte van deze dieren worden niet bijgehouden, maar een sterfte van 42% wordt geschat. De dieren die niet voortijdig zijn gestorven worden gedood bij de slacht van de zalmen.

Geert Laugs: *“Deze extreme sterftecijfers, een kwart bij zalmen en 42% bij poetsvisjes, zijn ondenkbaar in de veehouderij. Dit is volkomen onacceptabel, zo mogen we niet met dieren omgaan.”*

Milieuvervuiling en voeden met wilde vis

Naast het dierenleed is de Schotse zalmindustrie een aanslag op het milieu. Afval van de kwekerijen spoelt uit en leidt tot slechte waterkwaliteit, algenbloei en doodt organismen. Ook chemicaliën en insecticiden komen in de omgeving terecht en vormen een bedreiging voor vissen, andere waterdieren en vogels. Bovendien worden de dieren voor een groot deel gevoed met wild gevangen vissen, waardoor de kweekindustrie een nog grotere druk legt op de nu al overbeviste zeeën en oceanen.

Gekweekte zalm meest gegeten vis in Nederland

Gekweekte zalm is de meest gegeten vis in Nederland en de consumptie groeit³. Naast de ruim 66.000 ton Noorse zalm importeert Nederland in 2019 ruim 1000 ton Schotse zalm, dat zijn ongeveer 200.000 dieren.

Geen ‘diervriendelijke’ zalm te koop

Helaas ligt er geen zalm in de supermarkt waarbij het welzijn voldoende is gewaarborgd. Wilde zalmen ervaren veelal ernstige welzijnsproblemen bij de vangst en de doding, die vaak langzame verstikking is op ijs of het bij vol bewustzijn worden opgesneden. Ook bij zalmen met een keurmerk, zoals ASC (voor kweekvis) en MSC (voor wilde vis) wordt niet op welzijn gelet. En ook bij het biologisch keurmerk is welzijn niet goed ingeregeld.

Compassion in World Farming

Compassion in World Farming is een internationale organisatie die opkomt voor het welzijn van dieren in de veehouderij, inclusief vissen. Zij streeft wereldwijd naar een diervriendelijkere, duurzame en gezonde veehouderij. Voor dieren, mensen en aarde.

¹ De vijf grootste zalmproducenten waarnaar onderzoek is gedaan, Cooke Aquaculture, Grieg Seafood, Mowi, Scottish Sea Farms en The Scottish Salmon Company, produceren 96% van de totale Schotse productie.

² Na Noorwegen (1,2 miljoen ton) en Chili (621.200 ton) is Schotland de grootste producent van gekweekte zalm met 165.200 ton in 2019. Mowi Salmon Industry Handbook 2020 <https://corpsite.azureedge.net/corpsite/wp-content/uploads/2020/06/Mowi-Salmon-Farming-Industry-Handbook-2020.pdf>

Nederland importeerde 1089,5 ton Schotse zalm en 66.851 ton Noorse zalm in 2019 (Eurostat).

³ EU fish market 2020 EUMOFA https://www.eumofa.eu/documents/20178/415635/EN_The+EU+fish+market_2020.pdf/

Noot voor de redactie

- Voor meer informatie: Geert Laugs, g.laug@ciwf.nl, tel. 06-28570927, 024-3555552.
- Video onderzoek (Nederlandse versie): <https://youtu.be/EWaYYblpmU>
- Onderzoeksrapport ‘Underwater Cages, Parasites & Dead Fish: Why a Moratorium on Scottish Salmon Farming Expansion is Imperative’ https://www.ciwf.org.uk/media/7444572/ciwf_rethink-salmon_21_lr_singles_web.pdf